

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 15T/57/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921010333
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Boros
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2022:6921010333.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota samosudcom JUDr. Zoltánom Borosom v trestnej veci proti obžalovanej S. Š., nar. XX.XX.XXXX v Q., Č., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zákona na hlavnom pojednávaní konanom dňa 29. júna 2022 takto

rozhodol:

Obžalovaná S. Š. X. J. V. Q. V. C. Á., nar. XX.XX.XXXX v Q., Č., trvale bytom W. I., W. XXXX/XX, adresa na doručovanie písomností W. I., Z. X, B. D. Š., bez zamestnania,

je vinná, že

ako blízka osoba od presne nezisteného dňa roku 2017 do 30.01.2020 v byte v W. I. na W. B. XX, pod vplyvom alkoholu opakovane fyzicky napádala svoje tri deti mal. M.I., R.. XX.XX.XXXX v W. I., mal. A..I., nar. XX.XX.XXXX v W. I. a mal. R..Š., R.. XX.XX.XXXX v W. I. a to takým spôsobom, že ich opakovane 2-3 krát týždenne ťahala za vlasy, udierala ich varechou a rukami, po synovi mal. K.. I.. v jednom prípade hodila popolník, ale ho netrafila, buchla mu hlavu o tanier s polievkou, keď sa opila a zvracala, musel po nej upratovať zvratky, všetky tri maloleté deti opakovane nechávala doma samé bez dozoru alebo pod dozorom staršieho súrodenca, vulgárne im často nadávala, dcéru mal. R.. Š.. bila po hlave a fackala ju keď náhodou vyliala vodu, syna mal. A.. I.. ťahala za vlasy, za uši a taktiež ho bila po hlave a kričala na neho, taktiež nezabezpečovala týmto svojim maloletým deťom riadne stravu a takýmto spôsobom mal. K..I., mal. A..I.. a mal. R..Š.. spôsobovala fyzické a psychické utrpenie, čím im spôsobila doposiaľ presne nezistené zranenia,

t e d a

blízkym osobám spôsobila fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, údermi, spôsobovaním rán, pohŕdavým zaobchádzaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ktoré ohrozilo ich fyzické a psychické zdravie a obmedzilo ich bezpečnosť, bezdôvodným odopieraním stravy a uvedený čin spáchala závažnejším spôsobom konania, t. j. po dlhší čas a na viacerých osobách,

t ý m s p á c h a l a

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona.

Za to sa
o d s u d z u j e

podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) rokov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona samosudca obžalovanú pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote dňa 13.07.2021 pod sp. zn. 1 Pv 129/20/6609-65 podala obžalobu na S. Š. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona na tom skutkovom základe ako je to vo výrokovej časti tohto rozsudku uvedené.

Obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu namietala odôvodnenosť obžaloby a považovala sa za nevinnú. Na hlavnom pojednávaní využila svoje právo a odmietla vypovedať. Z uvedeného dôvodu na návrh prokurátorky bola na hlavnom pojednávaní dňa 3. 5. 2022 prečítaná jej výpoveď z prípravného konania. Obžalovaná dňa 25.01.2021 pred sudcom pre prípravného konania v procesnom postavení obvinenej uviedla, že čo sa týka syna K. I., vareškou ho neudrela, zvýšila na neho hlas, lebo on viackrát opustil byt a ona bola veľmi nervózna, ale nevedela odísť a maloletú R. neťahala za vlasy. Syna A. tiež neudrela, len zvýšila na neho hlas, aby pochopil, že sa to nerobí. Čo sa týka stravy, tak u nich doma sa varilo. Deti sprevádzala aj do školy. Syn K. bol často roztržitý a keď mu niečo obžalovaná vysvetľovala tak sa chytil, obliekol a odišiel preč. Sťažoval sa, že má málo oblečenia, ale pravda bola taká, že oblečenie mal a nevážil si ho. K. matke aj vulgárne nadával. S dcérou R. má veľmi dobrý vzťah. Syn K. býval viac u starej matky E., lebo sa mu tam páčilo. Stalo sa, že po synovi K. hodila popolník, ale dôvodom bolo to, že jej papuľoval a odvrával. Nie je pravdou, že by mu buchla hlavu o tanier s polievkou a dcéru R. neťahala za vlasy. S deťmi si zvykla kresliť, aj sa spolu hrali a učili. Nie je pravdou, že by nechala deti doma samé. Keď odcestovala do Lučenca a do Lovinobane, deti boli doma s najstarším synom O.. Syn K. proti nej vypovedal preto, lebo jemu sa pri mame nepáčilo a chcel ísť ku starým rodičom. Deťom vulgárne nenadávala. Tiež nie je pravdou, že bola pod vplyvom alkoholu a potom zracala keď bol u nej na návšteve P., pričom syn K. potom musel po nej utierať zvratky. Čo sa týka hrče na hlave syna K., to sa zrejme on sám udrel, lebo on rád aj skákal zo schodov. Syn sa zranil aj keď mal 11 rokov, vtedy ho bolelo koleno a bola s ním u lekára. Nie je pravdou, že by bila dcéru R. po hlave a fackala ju keď vyliala vodu u pani E.. Ani A. neťahala za vlasy a za uši. Deťom neublížovala ani psychicky. Syn K. bral lieky, ktoré mal predpísané. Pani E. huckala K. proti obžalovanej. Ten začal byť voči nej agresívnejší, nadával jej a nevážil si ju.

Opatrovník poškodených maloletých S.. J. H. vo svojich výpovediach uviedol, že uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11Tp/29/2020 zo 14.04.2020, právoplatným 07.05.2020, bol súdom ustanoveným za opatrovníka poškodeným maloletým deťom. Ku skutkovým udalostiam sa vyjadriť nevedel a ako svedok a zároveň opatrovník týchto detí sa pripájal k trestnému postihu obžalovanej S. Š..

Na hlavnom pojednávaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie vypočutím svedkov A. A., K.. X. D., O. Š., S. E., N.. A. B., K.. W. N., K.. H. J., E. D., súdnej znalkyne K.. S. K., ako aj premietnutím zvukovoobrazového záznamu z výsluchu mal. K.. I.. zo dňa 10.06.2020. Ďalej boli prečítané listinné dôkazy a to: zápisnica o trestnom oznámení ÚPSVaR Rimavská Sobota č.l. 1-2, zápisnica o výsluchu poškodeného mal. A.. I.. č.l. 68-70, zápisnica o výsluchu poškodeného K.. I.. č.l. 71-72, rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 16P/22/2017-47 č.l. 161-165, uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 10P 3/2020-12 č.l. 166-170, uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Cop 9/2020-64 č.l. 171-178, posudky ÚPSVaR Rimavská Sobota OSODaSK na mal. K.. I., A.. I.. a R.. Š.. č.l. 179-183, posudky Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota na mal. K.. I., A.. I.. a R.. Š.. č.l. 184-190, posudky ZŠ na tieto deti č.l. 191-194, lekárske správy na mal. K.. I., mal. A.. I.. a mal. R.. Š.. od K.. H. J. č.l. 195-197, rodné listy na mal. K.. I., mal. A.. I.. a mal. R.. Š.. č.l. 198-200, pracovný posudok od G. E. W. I. na obžalovanú č.l. 201, posudok na obžalovanú z bydliska č.l. 202-203, výpis z ústrednej evidencie priestupkov MV SR na obžalovanú č.l. 366, odpis z registra trestov na obžalovanú č.l. 367, zápisnica o výsluchu svedkyne E. D. na č.l. 374-377. Taktiež bola prečítaná výpoveď obžalovanej zo dňa 25.01.2021 na č.l. 54-59, ako aj výpoveď opatrovníka maloletých poškodených zo dňa 9. 11. 2020, č. I. 64-67 spisu. So súhlasom strán bol prečítaný aj znalecký posudok číslo XX/XXXX z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie na obžalovanú S. Š..

Z rodného listu mal. K.. I.. vyplýva, že sa narodil XX.XX.XXXX v Rimavskej Sobote, mal. A.. I.. sa narodil XX.XX.XXXX v W. I. a mal. R.. Š.. sa narodila XX.XX.XXXX v W. I., pričom matkou týchto maloletých detí je obžalovaná S. Š.. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 16P/22/2017-47 z 13.12.2017, právoplatným 04.01.2018 a vykonateľným 23.12.2017, boli mal. K.. I.. a mal. A.. I.. zverení do výchovy a osobnej starostlivosti svojej matky S. Š.. V osobnej starostlivosti obžalovanej bola od svojho narodenia aj mal. R.. Š.. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 10P/3/2020-12 z 20.01.2020, bolo nariadené, aby matka S. Š. odovzdala maloleté deti K.. I., A.. I. a R.. Š.. do starostlivosti právnickej osoby Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17, ktoré rozhodnutie je potvrdené uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Cop/9/2020-64 z 11.03.2020. Zo správy od Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17, vyplýva, že mal. K.. I.. bol do centra prijatý 30.01.2020 a mal. A.. I.. a mal. R.. Š.. boli do centra prijatí 06.02.2020 na základe súdneho rozhodnutia.

Svedok a zároveň poškodený mal. A.. I.. vo svojej výpovedi uviedol, že má 8 rokov a na ostatné otázky vyšetrovatelky PZ odpovedať nedokázal. V zápisnici je ďalej protokolované, že u dieťaťa je prítomná aj psychiatrická diagnóza, má masívne logopedické problémy a nedokáže komunikovať súvislými vetami. Následne bolo od jeho ďalšieho výsluchu upustené. Z jeho výpovede takto nemohli byť získané žiadne relevantné informácie.

Svedok a zároveň poškodený mal. K.. I.. vo svojej výpovedi, ktorá je zaznamenaná aj na DVD nosiči, uviedol, že má 12 rokov a v súčasnosti býva v centre pre deti. Jeho otec zomrel, ale matka sa ešte pred tým s ním rozišla. S mamou S. Š. vychádzal zle, lebo ich nechala doma samých, pri cudzej osobe, ktorá sa volala K.. Mama povedala, že ide za kamarátkou, ale išla za chlapom, oklamala deti a domov prišla iba o dva dni. Často bola doma opitá a keď bola opitá, maloletého stále bila. Stalo sa, že ho vyhodila z domu a tak spával u starkej. Potom bola s takým chlapom, ktorý fetoval, čo maloletého zlostilo, lebo ho nemal rád. Matka ho stále vyhadzovala a on jej povedal, aby s tým chlapom prestala byť, ale ona syna neposlúchla, tak sa rozhodol ísť na sociálku a povedať všetko čo je vo veci. Maloletý mame pomáhal a chránil ho aj starká. Mama ho nepúšťala vonku za kamarátmi. Stalo sa, že mu nedala jesť a povedala mu, že ho vyhodí. Aj brata vyhadzovala vonku. Mama bola buď vonka alebo išla ku susedom. Niekedy prala, ale variť sa jej veľmi nechcelo, jedli chleba s maslom a cudzia teta im dávala jesť polievky alebo chleba s maslom. Stalo sa, že so súrodencami nemali čo jesť. Vtedy nič ani nejedli. Mama mu rozbila hlavu, lebo mala na neho nervy, lebo chcel ísť vonku sa hrať. Ublížila mu aj vareškou. Mal aj modriny na chrbte. Tak ho bila s tou vareškou, že tá vareška sa na ňom nakoniec zlomila. Niekedy ho aj ťahala za vlasy. V priebehu výsluchu mal. K.. I.. ukázal na hlave hrču, ktorú mu spôsobila matka. Matka sa ku A. a R. správala lepšie ako ku maloletému K.. I.. Niekedy mu aj škaredo nadávala. Jeho mama požíva alkohol. Niekedy pila aj s kamarátom P., asi tak štyrikrát do týždňa. Keď pila mama alkohol, potom grcala a mal. K.. I.. to musel po nej utierať, pričom sa to stalo viackrát. Mal. K.. I.. chodil často ku starkej. Pri starkej mu bolo dobre. K mame by sa vrátiť nechcel, lebo už by nechcel mať taký život, to znamená trpieť hladom a byť smutný. Stalo sa, že mama trhala za vlasy brata A.. I. a sestru R.. Š.. Keď bola mama triezva, tak ju zaujímal iba to, aby malé deti boli uspaté a osprchované a to bolo všetko. Veľa dní bola ku nemu mama hnusná. Matku nemá rád, ale nebojí sa jej.

Svedok O. Š.X. (syn obžalovanej) vo svojich výpovediach v prípravnom konaní uviedol, že istý čas býval u starej mamy E. a istý čas býval aj pri mame S. Š.. Ich mama S. Š. často pila alkohol, málo varila a čo sa týka brata K., tak mu sem - tam vyťala po hlave. Bola aj situácia, kedy mama z domu odišla niečo vybaviť s tým, že sa vrátila až na druhý deň a on dával pozor na mladších súrodencov. Vtedy nemali čo jesť a boli hladní. Brat K. mu hovoril, že od mamy dostal aj varechou. Keď mame zahrabalo, tak bola k deťom vulgárna. Mama drogy nebrala, ale alkohol požívala. Zvykla si vypiť asi tak dvakrát do týždňa a okrem toho brala aj lieky na predpis, mala lieky na chrbticu a od bolesti nôh. Pila s kamarátom P. N.. Stalo sa, že od alkoholu jej prišlo zle, zvracala a brat K. to musel utierať. Súrodencov K., A. a R. aj ťahala za vlasy keď bola podráždená. Nikdy sa s deťmi nehrala, to robil svedok, keď bol doma. Mama celé dni nič nerobila, len ležala, spala a keď bolo treba variť, tak musel variť on. Stalo sa, že súrodencom spôsobila modriny, malá R. mala modriny po rukách, K. na tvári a chrbte, A. modriny nevidel. Mala aj priateľa, ktorý u nich požíval drogy. Stalo sa, že brat K. mal od mamy škrabance po tvári od jej nechtov. Mama s deťmi nechodila k lekárovi, len raz bola s bratom K. pri lekároch. Stalo sa, že svedka O. Š. obž. S. Š. vyhodila z domu s tým, že ju okráda a že jej berie peniaze. Pravdou bolo to, že on chodil zarábať a doniesol domov peniaze, aby deti mali čo jesť, aby mohli chodiť do školy. Stalo sa, že S. Š. kričala na deti, vyťala im, ale až veľmi, ťahala ich za vlasy až to nebolo normálne. Bol v tom aj alkohol. Keď

mala vypité, začala bezdôvodne kričať na mal. K.. I., mal. A.. I. a mal. R.. Š., keď nechceli spať, tak im začala dávať facky, a to dosť silné. Deti mali aj modriny, a to hlavne vtedy keď ich bila papečkom po zadku. Modriny mali aj na tvári, hlavne brat A.. Mama ich bila často, hlavne pod vplyvom alkoholu, vtedy to začala robiť, pričom alkohol pila dva až trikrát do týždňa. Stalo sa, že on musel byť pri súrodencoch, aby si mama mohla užívať, pila vonku, domov sa vrátila pod vplyvom alkoholu a vtedy si začala vybiť nervy na tých mladších súrodencoch. Svedok sa neraz postaral aj o stravu pre mladších súrodencov. S. Š. sa tak starala o deti, že málokedy ich aj sprchovala alebo im dala večeru. Väčšinou to robil svedok. Aj svedka bila vtedy keď bol menší. Mama bila K., ale bila aj A., otvorenou dlaňou mu dávala facky až mal z toho zakrvavené dŕasná, čiže bol dosť často na tom zle. Mal aj dosť veľké modriny na zadku. Stávalo sa to aj viac ako raz za mesiac, ale to už boli také modriny, že zatiekla aj nejaká krv. Mal. A. bol potom plačlivý, pritom mal problémy s rečou a často plakal, keď ho obvinená bila. Keď si obžalovaná vypila, tak sa už vôbec neovládala, mala strašné nervy. Deťom trhala vlasy pri alkoholickom výbuchu, ale aj keď mala iné nervy. Vlasy im trhala tak, že jej až ostali v rukách. Normálna bola mama strašne málokedy. Málo sa venovala aj mladším súrodencom. Stalo sa, že ich nechala doma samých a odišla do Lovinobane alebo s feťákom išla do Lučenca. Vtedy prišla domov až nadránom. O súrodencov sa staral on. Čo sa týka K., aj toho bila, dávala mu facky a poškrabala ho po tvári. K. bila aj vareškou po tele. Čo sa týka útokov varechou detí K., A. a R., bila ich asi dva - trikrát týždenne. Dôvodom týchto útokov bolo, že K. chcel ísť von alebo že deti nechceli ísť spať. Často stravu nemali z toho dôvodu, lebo obvinená bola lenivá sa niekde zamestnať, nemala záujem o prácu. Deti boli potom hladné.

Na hlavnom pojednávaní svedok O. Š. po prečítaní jeho výpovede z prípravného konania s obsahom uvedeným vyššie potvrdil, že zotrváva na tejto svojej výpovedi. Pri svojej výpovedi pred súdom však konanie obžalovanej bagatelizoval a tvrdil, že párkrát videl, ako matka vyťala jednu K. potom, ako jej tento škaredo nadával. Taktiež uviedol, že s matkou majú niekedy lepšie, inokedy horšie vzťahy, v súčasnosti majú lepšie. Súd výpoveď svedka hodnotil vo svetle tejto okolnosti tak, že v súčasnosti má záujem svojej matke výpoveďou nepriťažiť, avšak pôvodne uvedené tvrdenia z prípravného konania nepoprel. Za hodnovernú tak považoval výpoveď z prípravného konania.

Svedkyňa S. E.Z. vypovedala, že je starou matkou maloletých K., A. a R.. U nich v Š. počas návštev obžalovanej a detí bola svedkom toho, že vnučka R. náhodou vyliala vodu na stôl a jej matka - obž. S. Š., ju bila po hlave, dávala jej facky a kričala na ňu. Syna mal. K. buchla tak, že mu hlavu udrela o stôl a on ušiel von a ani nejedol. A. nevedel poriadne rozprávať, ale musel robiť, čo mu mama povedala. Keď vnučka R. urobila niečo zlé, dostal za ňu A.. Jeho obvinená zbila. Keď k nej prišiel vnuk K., nevedel sa u nej dojest, taký bol hladný. Obž. S. Š.Á. nepožívala drogy, ale alkohol. Vnuk K. mal monokel na tvári a povedal jej, že dostal varechou od mamy. Stalo sa u nich doma, že obž. S. Š. hodila po K. popolník, ale našťastie ho netrafil. Vnuk K. ku nej chodieval často. S. Š.X. je odporná vo všetkom, je veľmi agresívna, nikdy sa s deťmi nehrala. Ona bila pred tým aj syna O. kým bol malý. Bolo úplne jedno či bola triezva alebo opitá, vždy sa správala voči svojim deťom agresívne. Syna A. bila po hlave, ťahala mu vlasy aj uši. Svedkyňa to veľakrát videla. Tiež sa stalo, že deti nechala doma samé a ona odišla do Lovinobane alebo odišla preč na tri dni s tým, že O. sa mal postarať o svojich súrodencov. Istý čas žila s chlapom, ktorý fetoval, pichal si drogy pred deťmi v ich byte. Stalo sa, že vnuk K. mamu aj neposlúchal, ale bolo aj také, že ju aj objal a pobožkal.

Skutočnosti súvisiace so starostlivosťou obžalovanej o svoje maloleté deti v kritickom období boli skúmané aj výsluchom svedkov mimo rodinného prostredia, ktorí z titulu svojho profesionálneho pôsobenia vo sfére sociálnej práce, v postavení učiteľky alebo lekárky prišli do kontaktu s deťmi a nadväzne aj s obžalovanou.

Svedkyňa A. A. vypovedala, že pracuje ako sociálna pracovníčka v Krízovom centre v Rimavskej Sobotě. Čo sa týka samotnej obž. S. Š., dvakrát bola prijatá do krízového centra aj s deťmi, prvýkrát už v dávnejšom období okolo roku 2012 a druhýkrát asi dva týždne po narodení svojej dcéry R., bolo to v januári 2016 a zostala tam spolu s deťmi R., A., K., O. a K. až do júla 2019. Svedkyňa uviedla, že počas ich pobytu v krízovom centre nevidela na deťoch žiadne známky telesných zranení. Počas obdobia jej druhého pobytu v centre sa podľa svedkyne obžalovaná o deti starala podľa svojich možností a v podstate sa jej život dostal do riadnych koľají. Konflikty mávala so synom O., ktorý sa správal nevhodne. Aj keď mu niekedy dala výchovnú facku, nešlo o žiadne týranie. Stravovanie detí bolo z jej strany zabezpečované, každý deň zvykla niečo navariť a občas sa aj spýtala svedkyne, či jej pomôže

uvariť niečo sladké. Deti teda určite nehladovali. K tomu, ako obžalovaná žila po odchode z centra, sa bližšie svedkyňa nevedela vyjadriť.

Z výpovede svedkyne K.. X. D. (zamestnankyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote na oddelení sociálnej kurately) bolo zistené, že rodinu obžalovanej úrad intenzívnejšie kontroloval od januára 2020. kedy maloletý K.. I.. za ňou prišiel na úrad a povedal svedkyňi, že ho matka bije a že by chcel byť spolu s ďalšími súrodencami umiestnený v detskom domove. Z tohto pohovoru vznikol aj úradný záznam (č.l. 314 spisu), podľa ktorého K.. I.. povedal, že ho matka ťahá za vlasy, bije ho varechou a vyhráža sa mu, že pôjde do ústavu. Nemajú čo jesť a chodia sa stravovať ku starkej. V čase stretnutia mal K.. I.. na tvári škrabance staršieho dáta, ktoré mu mala spôsobiť matka. Iné známky po bití na ňom viditeľné neboli. V predošlom období svedkyňa nezaznamenala žiadne náznaky týrania detí v domácnosti obžalovanej.

Známky týrania K.. I.. vrátane fyzických zranení nezaznamenala ani jeho triedna učiteľka, svedkyňa N.. A. B.. Obžalovaná s ňou vždy primerane spolupracovala a zvykla sa sťažovať na to, že K.. I.. ju nepočúva. K. jej tiež povedal, že s matkou si nerozumie a chce od nej odísť, o týraní sa nezmienil.

Stopy po fyzickom násilí alebo strachu nezaznamenala ani triedna učiteľka mal. A.. I.., svedkyňa K.. W. N.. Vzhľadom na jeho mentálnu retardáciu však bola komunikácia s ním veľmi obmedzená, odpovedal len základnými slovami ako áno, nie a podobne. Svedkyňa sporadicky prichádzala do styku v škole aj s K.. I.., ktorého hodnotila ako komplikovanú povahu. Patril medzi najinteligentnejších žiakov školy, avšak jeho správanie bolo zlé. Často sa stávalo, že ho prichytila pri krádeži alebo klamstve, aj keď išlo o banality. Matku pri hádkach so súrodencami zvykol rozhodným spôsobom brániť.

Ošetrojúca lekárka maloletých detí, svedkyňa K.. H. J. uviedla, že maloleté deti obžalovanej K.. I.., A.. I. a R.. Š. k nej chodievali s obžalovanou s bežnými chorobami dýchacích ciest. Pri týchto vyšetreniach bežne vidávala deti vyzlečené do pol pása a nikdy na ich tele nezaznamenala žiadne hematómy alebo škrabance. Ak by niečo také videla, bola by pátrala po ich príčine. Pri týchto návštevách sa deti zvykli správať uvoľnene, boli kľudné a adekvátne odpovedali na položené otázky. Znaky toho, že by sa odmietavo stavali ku svojej matke, svedkyňa nezachytila. Matka bola vždy súčinná aj pri preventívnych prehliadkach a očkovaníach.

Z výsluchu svedkyne E. D. nevyplynuli žiadne relevantné zistenia ku skutku.

Zo znaleckého posudku súdnej znalkyne K.. S. K., zapísanej v odbore psychológia, klinická psychológia detí a dospelých č. XX/XXXX vyplýva, že mal. K.. I.. dosahuje vývinový stupeň obdobia puberty, je zvyknutý na veľkú samostatnosť, voľnosť, ale aj neprimeranú zodpovednosť za seba a súrodencov. Jeho vzťah k vonkajšiemu svetu je menej vrelý, je nedôverčivý, jeho očakávania od okolia sú skôr negatívne. Jeho prejav zodpovedá správaniu staršieho človeka, u malého chlapca je odrazom toho akú veku neprimeranú záťaž nesie. Vzhľadom na to, že bol nútený prevziať také povinnosti ako zabezpečiť seba, príp. súrodencom stravu či peniaze, je prirodzené, že popri veku, neprimeraných povinnostiach si uzurpoval aj neprimerané práva a búril sa výchovnému vplyvu matky. Mal. A.. I.. je vekom v období mladšieho školského veku, jeho výkonová a osobnostná úroveň ale nedosahuje primeranú vývinovú úroveň. Má byť vyšetrený za účelom diagnostiky možnej poruchy z autistického spektra. Jeho slovná zásoba je obmedzená, reč je slabo artikulovaná. Mal. R.. Š.. má k matke neistú vyháňavú vzťahovú väzbu. Je na svoj vek až neprimerane samostatná. U mal. K.. I.. sú pamäťové funkcie na primeranej úrovni. Jedná sa u neho o obranný mechanizmus po mnohých sklamaníach s matkou, ktoré sú pre neho zraňujúce. Mal. R.. Š.. po umiestnení do centra pre deti a rodiny postupne všetko dobieha. U mal. A.. I.. intelektové a pamäťové schopnosti dosahuje aktuálne úroveň stredne ťažkej retardácie a nie je schopný prežiť udalosti primeraným spôsobom reprodukovať. Prítomné sú známky disharmonického vývinu u týchto maloletých detí vplyvom emočne, sociálne aj ekonomicky zanedbávajúceho rodinného prostredia. Matka doteraz nevytvorila s deťmi bezpečnú stabilnú vzťahovú väzbu, nevytvorila im ani stabilné dostatočne podnetné rozvíjajúce a emočne cítiace prostredie. Týmto vplyvom sa formuje ich pohľad na svet ako nepríjemné a nedôveryhodné miesto. Na základe vzťahovej väzby s matkou sa formuje aj ich pohľad na seba - ako na niekoho kto nebol dost' dôležitý, aby sa mu matka adekvátne venovala a napĺňala jeho potreby. Následne pravdepodobne zažívanú bezmocnosť matka ventiluje neprimeranými výchovnými metódami a výbušnosťou, tieto problémy majú stupňujúci sa charakter a prechádzajú až do agresie voči deťom. Znalkyňa ani u jedného z detí neodporučila priamu konfrontáciu

pri úkonoch trestného konania. Je pravdepodobné, že by maloleté deti neboli schopné vystúpiť proti matke. Pokiaľ by však toho aj boli schopné, bola by takáto situácia pre ne traumatizujúca. Uvedené závery súdna znalkyňa potvrdila aj pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní dňa 11. 11. 2021.

V priebehu vyšetrovania bol vypracovaný znalecký posudok K.. W. I. číslo XX/XXXX z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie na obž. S. Š.. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že menovaná v minulosti v dobe spáchania skutku ani v súčasnosti netrpela duševnou chorobou - v pravom zmysle slova psychózou, ani závažným poškodením mozgových štruktúr v zmysle organického psychosyndrómu či závažnými charakteropatickými zmenami osobnosti. Jej osobnosť je málo diferencovaná, simplexná, emočne, citovo deprimovaná osobnosť. Obž. S. Š. netrpí závislosťou na žiadnej návykovej látke. V jej prípade sa jedná o zneužívanie - abúsus alkoholu bez jednoznačne preukázateľných prejavov somatopsychickej závislosti na alkohole alebo inej psychoaktívnej látke. U posudzovanej sa jednalo o zneužívanie alkoholických nápojov s navodením stavov podnapitosti, resp. ebriety, kde účinkom alkoholu na mozog dochádza k odbúraniu zábran, k zníženiu racionality s dezinhybovaným správaním ako vo všeobecnosti u intoxikovaného jedinca. Pre konzumáciu alkoholu, resp. jeho odmietnutie sa obžalovaná môže voľne rozhodnúť. Nie je závislá v zmysle choroby. Znalec doporučuje zákaz požívania alkoholických nápojov, nakoľko pri ďalšom pokračovaní v užívaní alkoholických nápojov a nezmenenom životnom štýle je riziko prerastania do závislosti od alkoholu. Obžalovaná chápe zmysel trestného konania, jej pobyt na slobode nie je nebezpečný.

Obžaloba bola na obžalovanú podaná za skutok, ktorý prokuratúra právne kvalifikovala ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona. Zločinu podľa citovaného ustanovenia sa dopustí ten, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania. V zmysle súdnej praxe sa pritom týraním rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou alebo zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a necitlivosti, určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Psychickým a fyzickým utrpením je potrebné pri tom rozumieť stav, vyznačujúci sa bolesťami alebo duševnou traumou, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú len krátky čas. Zodpovednosť za kvalifikovanú skutkovú podstatu podľa § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zákona je okrem iného daná v prípade, ak bol trestný čin páchaný po dlhší čas, prípadne na viacerých osobách.

Za kľúčový dôkaz viny obžalovanej súd považoval výpoveď svedka - poškodeného, mal. K.. I., ktorý podrobne opísal, akými konkrétnymi spôsobmi obžalovaná fyzicky atakovala jednak jeho, ale aj jeho mladších súrodencov A..I.. a R.. Š.. Opis týchto atakov nesvedčí o tom, že by išlo zo strany obžalovanej len o pôsobenie „výchovnou fackou“, ide skôr o znak nezvládnutej frustrácie z konfliktov v domácnosti, prípadne z nerešpektovania jej pokynov. Obžalovaná jednala impulzívne a hrubo až bezcitne, a to najmä po požití alkoholických nápojov, keď aj pri drobných nehodách ako je napr. vyliatie vody sa prichýlila k neprimerane hrubému násilnému konaniu, ako je napr. buchnutie hlavy K.. I.. o kuchynský stôl, ťahanie vlasov. Výpoveď maloletého K.. I.. podporuje aj výpoveď jeho brata - svedka O. Š., ktorý značnú časť obdobia vymedzeného skutkovou vetou obžaloby žil v spoločnej domácnosti s obžalovanou a tieto udalosti vnímal jednak z prvej ruky, ako aj z rozprávania svojho brata K.. I.. Rovnako je podporená aj výpoveďou starej matky S. E., ktorá v niektorých prípadoch bola sama svedkyňou násilného konania obžalovanej na úkor jej detí aj v prípade, keď bola obžalovaná u nej na návšteve. Výpoveď mal. K.. I.. súd považuje za hodnovernú aj s ohľadom na výsledky znaleckého dokazovania, podľa ktorého všeobecná aj špecifická vierohodnosť je v jeho prípade daná a možno konštatovať len určité prifarbovanie opisu jednotlivých udalostí. Na základe týchto dôkazov súd považuje za preukázané, že obžalovaná svojim trom maloletým deťom K..I.., A.. I.. a R.. Š.. spôsobovala utrpenie bitím, údermi, spôsobovaním rán, pohŕdavým zaobchádzaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ktoré ohrozilo ich fyzické a psychické zdravie a obmedzilo ich bezpečnosť. Rovnako opakovane dochádzalo k tomu, že z jej strany došlo k bezdôvodnému odopieraniu stravy, v dôsledku čoho musel mal. K.. I.. chodiť najesť sa k starej matke.

Nie je pochybné, že uvedené konanie je potrebné považovať za spôsobovanie fyzického aj psychického utrpenia. Najvýznamnejším dôkazom tejto skutočnosti je okolnosť, že mal. K.. I.. sám vyhľadal pracovníkov úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a požiadal, aby bol umiestnený do detského domova. Demonštroval tak, že spolužitie s obžalovanou nie je preňho ďalej znesiteľné. Príznačným v tomto smere

bolo aj jeho vyjadrenie v prípravnom konaní, že život, aký mal u matky, už nechce mať, čo na ďalšiu otázku ozrejmil tak, že nechce trpieť hladom, byť smutný a neísť (zrejme nemôcť ísť) vonku alebo niekde. Aj z výsledkov znaleckého skúmania znalkyne K.. K. vyplynulo, že je uňho zrejmy disharmonický vývin s výraznými neurotizujúcimi vplyvmi vo vývine. Je naučený znášať jeho veku neodpovedajúcu mieru zodpovednosti pre seba ale aj voči mladším súrodencom. Znalkyňa aj pri komunikácii s mal. R.. Š.. (v tom čase štvorročnou) skonštatovala vyhýbavú vzťahovú väzbu na matku, kde aj počas vyšetrenia spomínala na zlé zážitky. Je u nej daná neprímeraná samostatnosť, rovnako ako u mal. K.. I.. U všetkých troch detí sú známky disharmonického vývinu vplyvom emočne, sociálne aj ekonomicky zanedbávajúceho rodinného prostredia. U detí sa vytvárajú patologické mechanizmy vytvárania vzťahov a fungovania vo vzťahoch, rozvíja sa v nich vnútorná neistota. Aj keď znaky pretrvávajúceho výrazne hrubého, bezcitného, nezmyselne krutého a násilného správania nie sú dané, vyššie uvedené vplyvy na ich osobnosť zakladajú záver o tom, že boli deti vystavené aj psychickému utrpeniu. Aj svedkyňa E., ktorá dôverne poznala pomery v rodine, sa v prípravnom konaní vyjadrila tak, že „deti pri obžalovanej veľmi trpeli aj fyzicky, lebo ich bila, ale aj psychicky, veď koľkokrát boli hladní, nechala ich aj na dva dni doma a išla preč a deti boli s O.“.

Z vykonaného dokazovania nevyplýval záver, že by sa obžalovaná týrania detí dopustila aj iným spôsobom, ako je napr. odopieranie hygieny, ošatenia alebo zdravotnej starostlivosti. Vypočutí svedkovia, ktorí z titulu svojho profesionálneho pôsobenia prišli do styku s rodinou obžalovanej, významnejšie nedostatky v tomto smere nezaznamenali.

Na základe uvedených dôvodov súd považoval obžalovanú za vinnú zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona. U obžalovanej boli naplnené znaky pre použitie kvalifikovanej skutkovej podstaty uvedeného zločinu, keďže týrania blízkej a súčasne zverenej osoby sa dopustila súčasne voči trom svojim deťom K..I., A..I. a R..Š., teda na viacerých osobách podľa zákonného vymedzenia tohto slovného spojenia v § 127 ods. 12 Trestného zákona. Právna kvalifikácia skutku podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona je odôvodnená aj s ohľadom na skutočnosť, že konania opísané v skutkovej vete tohto rozsudku sa obžalovaná dopúšťala dlhší čas, čo vyplynulo z výpovede maloletého K.. I. a nadväzne aj z výpovede svedka O. Š. v prípravnom konaní. Aj z výpovede svedkyne S. E. vyplynulo, že fyzické útoky na deti videla už v období, keď bola obžalovaná ubytovaná v krízovom centre.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie a pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a osobu obžalovanej, jej pomery a možnosť jej nápravy. Obžalovaná sa podľa výpisu z evidencie priestupkov nedopustila priestupku. Z odpisu registra trestov vyplýva, že bola jedenkrát súdne trestaná, a to rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/127/2011, zo dňa 18.08.2011, právoplatným 18.08.2011 k trestu odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok. V skúšobnej dobe sa osvedčila dňa 02.01.2013. Poľahčujúce a priťažujúce okolnosti u obžalovanej neboli vzhľadnuté. Súd zohľadnil spôsob spáchania činu, ktorý spočíval v opakovaných fyzických atakoch, ktoré však v jednotlivých prípadoch neboli obzvlášť surové a ani nespôsobili trvalú významnejšiu ujmu na fyzickom zdraví maloletých detí - aj keď sa prežitie okolnosti negatívne odrazili na ich mentálnom vývine spôsobom, ktorý opísala súdna znalkyňa. Súd taktiež zohľadnil pomery obžalovanej, ktorá ako jediný rodič vychovávala viaceré maloleté deti a sčasti sa musela vysporiadať aj s nie vždy adekvátnymi reakciami na jej výchovu najmä u mal. K.. I... S prihliadnutím na tieto okolnosti súd za postačujúci považoval trest odňatia slobody na samotnej spodnej hranici trestnej sadzby, t. j. vo výmere 7 rokov. Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaná v posledných desiatich rokoch pred spáchaním skutku nebola vo výkone trestu za úmyselný trestný čin, samosudca ju zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

blízkym osobám spôsobila fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, údermi, spôsobovaním rán, pohrdavým zaobchádzaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ktoré ohrozilo ich fyzické a psychické zdravie a obmedzilo ich bezpečnosť, bezdôvodným odopieraním stravy a uvedený čin spáchala závažnejším spôsobom konania, t. j. po dlhší čas a na viacerých osobách,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota na Krajský súd v Banskej Bystrici. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2 Tr. poriadku).

Odvolanie môžu podať:

Prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Tr. poriadku), a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Tr. poriadku). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Tr. poriadku).

Obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b Tr. poriadku), a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Tr. poriadku).

Príbuzní obžalovaného v priamom rade (jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh) pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2 Tr. poriadku). Zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Tr. poriadku).

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného, a to len v jeho prospech, ako aj proti jeho vôli (§ 345/1 Tr. poriadku).

Poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Tr. poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Tr. poriadku). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Tr. poriadku).

Zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d Tr. poriadku a § 45/1 Tr. poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.